

КАФЕДРА КОМПОЗИЦІЇ, ІНСТРУМЕНТОВКИ ТА МУЗИЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кіномузика

Освітній ступінь	Магістр	<table border="1"><tr><td>Курс</td><td>1-й</td></tr><tr><td>Семестр</td><td>1-й, 2-й</td></tr></table>	Курс	1-й	Семестр	1-й, 2-й						
Курс	1-й											
Семестр	1-й, 2-й											
Спеціальність	034 Культурологія											
Освітньо-наукова програма	Музична культурологія											
Статус	Вибіркова	<table border="1"><tr><td>ECTS</td><td>8</td></tr><tr><td>Годин</td><td>240</td></tr><tr><td>Лекції</td><td>34</td></tr><tr><td>Семінари</td><td>34</td></tr><tr><td>Самостійна робота</td><td>172</td></tr></table>	ECTS	8	Годин	240	Лекції	34	Семінари	34	Самостійна робота	172
ECTS	8											
Годин	240											
Лекції	34											
Семінари	34											
Самостійна робота	172											
Семестровий контроль	Залік											

Інформація про викладача

ПІБ	Стецюк Ігор Олегович професор, заслужений діяч мистецтв України
Профіль викладача	
e-mail	igor.stetsyuk@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни

Мистецтво кіно посідає одне з найзначніших місць не тільки в сучасній культурі, але також у системі інформаційного впливу на суспільство. Внаслідок своєї універсальності, емоційної безпосередності особливо привабливим компонентом кіноструктури є музичний супровід до фільму. Своєю глибокою дією на глядача, впливаючи як на його свідомість, так і підсвідомість, музика кіно виявляє свою головну властивість – здатність відображення буття у ємних, узагальнених образах. З плином часу мистецтво музичного супроводу із другорядного, «підсобного» фактора виростає в особливе явище, яке акумулювало досягнення у сфері засобів виразності, що були напрацьовані усією історією існування музичної культури.

Мета курсу:

- розкриття типології функцій музики у кінематографі, а також надбання студентами базових знань у галузі історії та теорії кіномузики;
- осмислення основних закономірностей звуковізуальної єдності в мистецтві кіно, телебачення та інших екранних мистецтвах, а також ролі музики у художній єдності кінофільму

Завдання курсу:

- засвоїти найважливіші положення теорії кіномузики та закономірності розвитку музичної складової у звуковому кінематографі;
- отримати основні відомості про мову, засоби виразності та драматургічні функції кіномузики;
- зрозуміти жанрову систему музичного кінематографа в контексті музичної кінокомпозиції та драматургії;
- отримати основні відомості про видатних кінокомпозиторів у їх творчій співпраці з режисерами;
- отримати навички аналізу змістового та образного музичного рішення у кінотворах видатних майстрів режисури минулого та сучасності

Дисципліна пов'язана з іншими спеціальними курсами: «Композиція», «Інструментовка», «Оркестрові стилі», «Аналіз музичних форм», «Електронний синтез звуку», «Композиція та синтез за допомогою комп'ютера» тощо.

Структура курсу. Курс кіномузики базується на вивченні музики до фільму у широкому художньо-естетичному контексті доби, за якої його було створено, а також розумінні особистіних аспектів авторської естетики творців кінотворів. В силу цього під час занять студентам дається розширене уявлення про час, в якому виник даний фільм. Зокрема, це підноситься через короткий огляд художніх течій означеного періоду, а також філософсько-естетичні та соціальні ідеї, які вплинули на авторів. Дисципліна спирається на послідовне вивчення кращих зразків кіномузичної традиції, які викладаються у лекційному курсі і вивчаються за зразками, які стали класичними, та сучасними, а також за підручниками. Курс кіномузики передбачає проведення практичних занять у формі семінарів, написання рефератів з метою навчання розуміння естетичної проблематики, а також для кращого засвоєння і перевірки знань із зазначеного предмету. Підсумковою формою оцінювання знань є залік в кінці кожного з двох семестрів. Крім фундаментальних концепцій – мистецтвознавчих, загально-естетичних та культурологічних, які були вироблені та засвоєні вітчизняною і зарубіжною науковою думкою, в основу курсу покладено також обширний власний досвід автора у галузі створення музики кіно.

Перелік тем

Введення в курс

Тема 1. Звуковий фільм та інші види мистецтва. Етапи становлення кіномузики
Семінар за темою.

Тема 2. Структура сфер зображення та звуку, їх взаємозалежність та взаємовплив

Розділ I: Основи об'єднання звукової та візуальної сфер у кінофільмі

Тема 3. Музична ілюстрація та драматургічний контрапункт

Семінар за темою.

Тема 4. Просторовий феномен та відтворення часу

Тема 5. Аспект руху в кінофільмі

Тема 6. Психологічні та історичні засади взаємодії музики та кіно

Семінар за темою.

Розділ II: Функції звукового ряду у кінотворі

Тема 7. Музика, яка підкреслює рух

Тема 8. Музика, що втілює уявлення про екранний простір

Тема 9. Музичне відображення часу

Тема 10. Музика як коментар

Семінар за темою.

Тема 11. Музика як символ. Цитування

Семінар за темою.

Тема 12. Дизайн звукових ефектів

Семінар за темою.

Розділ III: Музика як засіб відбиття переживання

Тема 13. Музика як вираження сприйняття та почуттів героя

Семінар за темою.

Тема 14. Флешбек та флешфорвард

Тема 15. Музика вольового акту

Розділ IV: Архітектоніка кіномузики

Тема 16. Роль окремих елементів у кіномузичному цілому

Семінар за темою.

Тема 17. Лейтмотивна система

Семінар за темою.

Тема 18. Оркестровка

Семінар №1. Логіка ембрової драматургії. Персоніфікація тембру

Семінар №2. Колористичність фактури. Звуконаслідування

Тема 19. Музика як фактор композиційного об'єднання

Семінар за темою.

Розділ V: Музика в контексті жанрової палітри кінотворів

Тема 20. Музика до «фільму-дії»

Тема 21. Саспенс (тривожне чекання); фільм жахів

Тема 22. Комедійні фільми

Семінар за темою.

Тема 23. Лірична драма

Семінар за темою.

Тема 24. Особливості історичного кіно

Семінар за темою.

Тема 25. Анімаційні фільми

Семінар за темою.

Заклучення

Тема 26. Специфіка створення кіномузики

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, презентація

Навчальні ресурси

Необхідна інформація до навчальної дисципліни надсилаються у відповідну групу «Дистанційне навчання»: <https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>; основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	20

2.	Реферат за обраною тематикою, презентація	10
3.	Відвідування лекцій	10
4.	Контрольна робота, відповідь на контрольному уроці	10
5.	Залік	50
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінку «**відмінно**» заслуговує відповідь студента, який в повному обсязі опанував теоретичний матеріал; виявив глибокі системні знання, продемонстрував вміння оперувати науковими поняттями і термінами, розкрив зміст відповідних категорій та понять, та механізм їх взаємодії у мистецтві кіно.

Оцінку «**добре**» заслуговують відповіді студента, який виявляє всебічні і системні знання програмного матеріалу, засвоєння основної літератури; виявляє чітке володіння понятійним апаратом, уміння застосовувати знання для аналізу музичної тканини у сфері кіновиробництва. Недоліком вважається недостатня компетентність в аналізі звукового ряду, в цілому, та музичної складової зокрема в контексті кінотвору; недостатнє володіння професійною термінологією.

Оцінку «**задовільно**» заслуговують відповіді студента, який виявляє знання основного програмного матеріалу, володіє інформацією щодо змісту лекційного курсу, але показує слабке володіння необхідним аналітичним апаратом та допускає значні помилки.

Оцінку «**незадовільно**» заслуговують відповіді студента, який виявляє значні прогалини у знаннях програмного матеріалу, володінні головними поняттями тощо.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах тощо.